

KURSPLAN

Vetenskapsfilosofi, vetenskapsteori och forskningsetik, 7,5 högskolepoäng

Philosophy of Science, Scientific Theories and Research Ethics, 7.5 credits

Kurskod:	FLVVF36	Utbildningsnivå:	Forskarnivå
Fastställd av:	Forskningsnämnden 2016-04-19		
Gäller fr.o.m.:	2016-04-19		
Version:	1		

Lärandemål

De studerande ska uppnå följande mål vad gäller kunskap och förståelse, färdighet och förmåga samt värderingsförmåga och förhållningssätt.

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten:

- ha fördjupade kunskaper om och kunna redogöra för grundläggande vetenskapliga traditioner, perspektiv och begrepp
- vara förtrogen med de regelverk och rekommendationer som behandlar forskningsetiska frågor samt kunna problematisera dessa

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten:

- självständigt kunna göra en vetenskapsteoretisk analys av och bedöma ett vetenskapligt arbete med utgångspunkt i de i kursen behandlade vetenskapsteoretiska perspektiven och begreppen
- utifrån olika epistemologiska antaganden kritiskt kunna reflektera över olika sanningsanspråk och deras epistemologiska grund i relation till det egna forskningsfältet

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten:

- på ett kritiskt och problematiserande sätt kunna reflektera över forskningsetiska frågor
- kunna göra kritiska överväganden vad gäller forskarrollen och vetenskapligt förhållningssätt både generellt och i förhållande till eget forskningsarbete

Innehåll

- Vetenskapens roll i samhället, bildning och vetenskap, vetenskap och praktisk verksamhet och förändringar i dessa över tid
- Filosofiska traditioner inom den moderna vetenskapen
- Tolkning och problematik kring grundläggande vetenskapliga begrepp så som förklaring, förståelse, tolkning, evidens, kausalitet, reliabilitet, validitet, generalisering i relation till olika vetenskapliga traditioner

- Forskningsetik
- Teoriers roll i den vetenskapliga processen

Undervisningsformer

Kursen ges i form som en kombination av distans- och campusförlagd utbildning med seminarier och föreläsningar. I kursen används digital lärplattform, exempelvis PingPong.

Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs antagning till forskarutbildning.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Underkänd eller Godkänd.

Examinationen är individuell och sker genom en skriftlig slutrapport där ett vetenskapligt arbete analyseras.

Vidare sker examination av tre kortare skriftliga essäer som inlämnas i samband med tre av de gemensamma seminarierna vilka behandlar forskningsetiska dilemman samt vetenskapsteoretiska frågor.

Kursvärdering

Kursvärdering sker efter genomgången kurs med standardformulär.

Övrigt

Kursen vänder sig till forskarstuderande inom samtliga vetenskapsområden som vill fördjupa sina kunskaper om vetenskapsfilosofi, vetenskapsteori och forskningsetik.

Se separat bilaga för närmare beskrivning av schema och hur du anmäler dig till kursen.

Kurslitteratur

Chalmers, A. F. (1999/2007). *Vad är vetenskap egentligen? (What is this thing called science?)* Nora: Nya Doxa. 234 s.

Eisner, E. W. (1991). *The Enlightened Eye. Qualitative Inquiry and the Enhancement of Educational Practice*. NY, NY: Macmillan pub. Co. Kap. 3, 20 s.

Gustafsson, B. (2000). *Kunskapsfilosofi*. Stockholm: Wahlström & Widstrand. 245 s.

Josefson, Ingela (1991). Varför en akademisk utbildning i praktisk kunskap? I Göransson, B., & Mouwitz, L. (Red.) *Bildning och paradox. En idéskrift*. Dialoger. Vetenskap och konst. 14 s.

Liedman, S-E. (2011). *Hets! En bok om skolan*. Stockholm: Bonniers. Kap. 2, s. 4-73 och kap. 5, s. 130-170, 109 s.

Nordenstam, T. (2005). *Exemplens makt*, s. 117-165. E-bok 48 s.
<http://www.torenordenstam.se/exmakt/exmakt.pdf>

Nordenstam, T. (2013). *Etik och praktisk kunskap* dialoger.se/index.php/skriftserien-vetenskap-konst/tore-nordenstam-etik-och-praktisk-kunskap.html. 160 s.

Sohlberg, P., & Sohlberg, B-M. (2013). *Kunskapens former. Vetenskapsteori och forskningsmetod*. Stockholm: Liber. 300 s.

The RESPECT guidelines. http://www.respectproject.org/code/respect_code.pdf

Vetenskapsrådet (2011). *God forskningssed*. publikationer.vr.se/produkt/god-forskningssed (e-publikation)

Referenslitteratur

Allwood, C. M., & Eriksson, M. G. (2010). *Grundläggande vetenskapsteori*. Lund: Studentlitteratur.

Kuhn, T. S. (1992). *De vetenskapliga revolutionernas struktur*. (Ny utg.). Stockholm: Thales.

Peirce, Charles S. (1990). *Pragmatism och kosmologi*. Göteborg: Daidalos.

Toulmin, Stephen (1995). *Kosmopolis: hur det humanistiska arvet förfuskades*. Stockholm: Ordfront.

Tillkommer av kursledare anvisad litteratur.